

Kommunen udredes af alle Beboerne i samme, deels efter Hartkorn, deels efter Formue og Velighed; siger man derimod, at det dog egentlig er en Omvei, hvorved man søger at omgaa Grundlovens Bestemmelse, at Ingen skal have personlige Bidrag til en anden Gudstjeneste end sin egen, og lader man denne Betragtning være den fremherskende, vil man ganske vist komme til nogle andre Bestemmelser i saa Henseende, og jeg skal derfor være aldeles villig til i den Retning at gaae ind paa, hvad der maatte blive vedtaget af det høitærede Thing.

Der er af en æret Nigsbudsmand, der sidder i min Nærhed (Fischer), gjort Forsøg paa en Opgjørelse ligeoverfor Finantserne. Efter min Antagelse vil Lovforslaget skaffe Finantserne en Rettelse. Vi maae, mine Herrer! naar vi behandle Kongerigets Pensionsvæsen, vel lægge Mærke til en Ting, som vi aldrig maae overse, men bestandig maae have for Øie, nemlig, at det er en Pensionsliste, som er i sin feireste Angbomsbaar, det er ikke en Pensionsliste, der allerede har levet i mange Aar, og hvor man derfor kan vente, at Afgang og Tilgang nogenlunde vil holde sig ligeoverfor hinanden; den har kun eksisteret nogle faa Aar, 6 eller 7, den befinder sig altsaa ganske naturlig i en stadig Stigen og vil vedblive at stige i de kommende Aar. Samtidig dermed vil der imidlertid igjen være Afgang paa Monarkies Pensionsliste, og deraf følger da atter, at man ikke blot kan regne de Beløb, som nu staae opførte paa Kongerigets Pensionsliste, at man ikke deraf kan danne sig nogen Forestilling om, hvor stor Pensionsbyrden virkelig vil blive for Lønningsfonden, men at man der stadig maa lægge til, hvad der udredes gennem Monarkiet. Det, at den foreslaaede Reform, som alt bemærket, vil bringe Finantserne en virkelig Rettelse, udelukker imidlertid ikke Muligheden af, at der, naar alle de derhenhørende Forhold ere klare og gennemsigtige, naar de ligge for og blive behandlede som alle lignende Sager, da kan blive Tale om et Tilskud fra Statens Side, Noget, som man jo selvfølgelig maa have al Opfordring til at søge at undgaae. Jeg antager, at Lønningsfonden vil kunne bære sig, at den vil kunne udrede de Byrder, som hvile paa den; men

der er jo rigtignok i den Henseende mange Momenter, der komme i Betragtning, af hvilke man vilkaarligt kan opstille det ene eller andet og derved faae meget forskjellige Resultater. Det berøver saaledes paa Kornpriserne, paa Mængden af Afstediggelser, paa Omfanget af de Byggeforetager, som ville vise sig nødvendige, kort sagt, paa en Mængde Omstændigheder, der ligge udenfor Beregningen. Jeg skal meddele de Momenter, der have været de ledende for mig, til det Udvalg, som jeg antager her vil blive nedsat; jeg udtalte mig derom ved Sagens Forelæggelse for Landstinget, hvor jeg opgjorde en saadan Balance, og det maa derfor være mig tilladt foreløbig at henvise dertil.

Der er imidlertid en Bestemmelse i Lovudkastet, som antyder, at den lovgivende Magt forbeholder sig sin Frihed ligeoverfor Lønningsfonden. Hvad er egentlig dette Lovforslag, som det foreligger? Ikke Andet end en Ramme, ikke Andet end et Normalbudget; men vi vide jo Alle, at et saadant har den Egenskab, at det vanskelig svarer til Virkeligheden. Man maa derfor ikke troe, at den foreliggende Sag skal være en saadan, som, engang bearbejdet, roligt kan holde sig i Aarhundreder og bestandig give et aldeles sikkert og paalideligt Resultat. Nei, det er en Sag, som man jævnlig maa forhandle med hverandre, som man maa lempe og bøde paa, og hvor en engang lagt Plan ikke er tilstrækkelig. Man kan opstille sig de deiligste Kasteller; men det vil dog vise sig, som en naturlig Følge af Forholdene, at denne Sag hvert Aar maa komme frem. Der er saaledes f. Ex. det Spørgsmaal, hvorledes Bordenne ville stille sig. Ved Loven er det beregnet, at en Tønde Hartkorn skal indbringe 64 Rdl., og jeg troer virkelig, at det nogenlunde vil staae til, paa nogle Steder vil det maaskee indbringe Mere, paa andre Mindre; men en endelig Mening, en endelig Beregning, hvorpaa man sikkert kan bygge, er det umuligt at skaffe tilveie, det berøver paa saa mange tilfældige Omstændigheder; hvorledes Landeindommene staae om 10 Aar, hvad de da indbringe, det er altsammen Noget, der her udover en bethdelig Indskyldelse. Der er optaget et Moment, som jeg haaber vil vinde det ærede Things Bifald, nemlig, at der ikke